

3- تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو:

گسترش سرزمین های اسلامی، ایجاد سؤال های مختلفی در زمینه های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری.

اظهار نظر ائمه اطهار درباره همه این مسائل با تکیه بر علم الهی خود و به دور از انزوا و گوشه گیری و با حضور سازنده و فعال.

نتیجه: فراهم آمدن کتاب های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار در کنار سیره پیامبر و قرآن کریم. از جمله:

کتاب نهج البلاغه شامل سخنرانی ها ، نامه ها و کلمات قصار امام علی (ع)

کتاب «صحیفه سجادیه» از امام سجاد(ع)

علاوه بر این، دانشمندان اسلامی و راویان حدیث، سخنان رسول خدا و ائمه اطهار (ع) را در مجموعه هایی گرد آوردند که مهم ترین آنها عبارت اند از: «کافی» از کلینی، «مَنْ لا یحضره الفقیه» از شیخ صدوق، «تهذیب» و «استبصار» از شیخ طوسی. به این چهار کتاب، «کتب اربعه» می گویند.

4- تربیت شخصیت های اسلامی:

دین و زندگی ۲

یکی از اقدامات مهم ائمه اطهار: تربیت شاگردان و دانشمندان برجسته و بزرگ که در علم، ایمان، تقوا و جهاد در راه خدا سرآمد انسان های زمان خویش بودند و اندیشه های اسلام راستین را در میان مسلمانان گسترش دادند.

نمونه هایی از شخصیت های اسلامی

تربیت یاران توسط امام علی (ع)

یاران برجسته رسول خدا (صحابه): سلمان فارسی، عمار، ابوذر و مقداد
غیر صحابه:

پیشروان عرفان و معنویت: اویس قرنی، کمیل بن زیاد، میثم تمار و
رُشیده جری

مفسر قرآن کریم: عبدالله بن عباس

پیشتازان جهاد و مبارزه: مالک اشتر و محمد بن ابی بکر.

تربیت یاران توسط امام سجاد (ع)

گردآوری علاقه مندان به اهل بیت در شرایط سخت بعد از قیام عاشورا

اسامی 170 نفر از شاگردان امام سجاد یا کسانی که از ایشان حدیث نقل کرده اند، در تاریخ ثبت شده است.

ابوحمزه ثمالی و سعید بن جبیر که در دانش و تقوا و بصیرت و جهاد زبان زد بودند.

دین و زندگی ۲

قتل سعید بن جبیر به وسیله فرماندار بنی امیه به سبب پیروی از امام.

تربیت یاران توسط امام باقر(ع) و امامان پس از ایشان (ع)

دوران امام باقر به بعد؛ عصر شکل گیری و حضور اندیشه های گوناگون و مذاهب مختلف در جامعه به گونه ای که حتی منکران خدا به ترویج افکار خود می پرداختند.

برگزاری جلسات مناظره میان صاحبان مذاهب و ادیان توسط مأمون عباسی.

عدم اختصاص بهره مندی از محضر ائمه اطهار به شیعیان

هر طالب علمی با شرکت در جلسات درس آنان می توانست از دانش آن بزرگواران استفاده کند.

نمونه: ابوحنیفه، امام مذهب حنفی، محمد بن ادریس، امام مذهب شافعی، مالک بن انس، پیشوای مذهب مالکی و نیز سفیان ثوری، از جمله کسانی اند که از محضر امامان بزرگوار، بهره علمی برده اند.

به هر ترتیب، تلاش ائمه سبب شد تا حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت اند بتوانند در میان انبوه تحریفاتی که توسط حاکمان ستمگر و علمای وابسته به آنها صورت گرفته و مانند غباری چهره زیبای اسلام را پوشانده است، به تعلیمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق از باطل را تشخیص دهند.

دین و زندگی ۲

تعلیمات گران قدر ائمه اطهار ۱ پدید آمدن ذخیره بزرگی از علم و دانش دین
برای آیندگان

نتیجه: مجتهدان و دانشمندان در همه زمان ها بتوانند از این ذخیره بزرگ
استفاده کنند و احکام اسلام را مطابق با زمان برای مردم بیان نمایند.

